

Đường Do (1)

Tác Giả: Nguyán Văn Lác
Thứ Ba, 21 Tháng 10 Năm 2008 15:01

Khi ngái di cá mián Bác báng bá nhau bác lên tàu há má đá đi vào mián Nam thì đáu nhìn tháy đác tám biáu ngá viát sau đây dáng ngang trác lái lên "tá há má": Passage to Freedom.

Đá

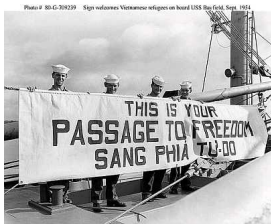
Đáng đán Tá Do

Nhiáu ngái nay đá hán ván cháa quên đác tám biáu ngá đá.

Phái cháng đá là mác đách tái tháng cáa viác bá nhà, bá cáa, bá ruáng ván đá đi vào mián Nam

. Chán láa không phái đá cho mái ngái. Nháng đá lái là biáu táng ý nghĩa nhát cho cuác di cá 1 triệu ngái mián Bác vào mián Nam

, năm 1954-1955. Đá là ra đi đá tìm tá do.

Passage to Freedom: 4 Nam thá chián hám USS Bayfield (APA-33) đáa ngái Viát
Nguán: ánh cáa Hái quán Hoa Ká

tìm tá

Đá cũng là cuác Nam Tián lán nhát vì lý do chính trá trong lách sá Viát Nam.

Cuác di cá đá cũng má ra đáng ranh giái phân chia Quác Cáng á vĩ tuyán 17. Bên này là Quác Gia, bên kia là Cáng Sán. Quác gia đáng nghĩa vái tá do. Cáng sán đáng nghĩa vái đác tài.

Ngái viát bài này, xin đác nhác lái mát vài hái ác vá quang cánh cuái cùng cáa cuác di cá xáy ra tái Hà nái cáa quán đái Pháp và tâm tình cáa ngái dân Hà nái cũng nhá hình ánh Hà nái

Đoạn ng Đoạn T Do (1)

Tác Giả: Nguy&n Văn L&c

Thứ Ba, 21 Tháng 10 Năm 2008 15:01

sau khi b& đ&i Vi&t Minh c&ng s&n ti&p thu mi&n B&c.

Ký &c h&n 50 năm nay đã có ph&n m&t mù, ph&n nh&, ph&n quên. Xin đ&&c ghi l&i đ&&c ph&n nào hay ph&n &y.

M&t đ&i u r&t rõ nét là quý v& đ&c nh&ng dòng h&i &c này xin liên t&&ng t&i nh&ng dòng h&i &c sau ngày 30 tháng t& c&a chính tác gi&. M&t cu&c đ&i mà hai l&n ph&i b& quê h&&ng x& s& mà đi.

Bi&t bao nhiêu là m&t mát.

Hà n&i 54-55 và Sài gòn 75 có có gì gi&ng và khác? Gi&ng & m&t s& hoàn c&nh, m&t s& tâm tình. Nh&ng l&i khác hoàn toàn, vì 75 là m&t bi k&ch chính tr& v&i đ& v& hoàn toàn v& m&i ph&&ng di&n không còn m&t hy v&ng gì n&a.

Hà n&i ngày 9 tháng 5 năm 1954: Bu&i duy&t binh cu&i cùng c&a ng&&i Pháp & Vi&tNam

Đây là ngày đáng ghi nh& cho quân đ&i Pháp & Hà n&i. M&t hào quang cu&i cùng ghi nh& l&i chi&n th&ng ng&&i Đ&c tr&&c khi ph&i cu&n gói r&i b& Vi&tNam sau m&t th& k& ch& đ& thu&c đ&a.

Ngày hôm &y, ng&&i Pháp v&n không quên t& ch&c m&t bu&i di&n binh t&i Hà N&i đ& k& ni&m ngày quân đ&i Pháp và đ&ng minh đã th&ng Đ&c trong th& chi&n th& hai. Đ&i di&n t&&ng đ&i chi&n sĩ, ng&&i ta v&n d&ng m&t khán đài b&ng g& nh& đ& đ&nh do các “cu ly” Vi&tNam đ&ng lên mà chung quanh ch&ng r&t nhi&u lá c& ba s&c xanh tr&ng đ&. Tuy nhiên, không khí bu&i l& năm nay không còn cái v& t&ng b&ng c&a ngày l& ăn m&ng chi&n th&ng n&a. Có cái v& g&&ng g&o, m&c đ&u m&i ng&&i v&n mu&n t& ra m&i chuy&n v&n nh& bình th&&ng.

Ng&&i vi&t đ&c bi&t ghi l&i bu&i l& này và giúp hi&u đ&&c t&i sao ng&&i Pháp đã làm nh& v&y.

Ph&i nhìn nh&n r&ng ng&&i Pháp qu& th&c có truy&n th&ng “quân t&”. Nh& đó h& m&i có đ& can đ&m ti&p t&c t& ch&c m&t bu&i l& nh& th& trong tình c&nh thua cu&c. Chúng ta cũng s& nh&n th&y ng&&i Pháp đã t& ch&c bu&i duy&t binh cu&i cùng v&i đ&y đ& l& nghi quân cách, uy nghi, oai v& c&a h&.

H& mu&n ch&ng t& h& là nh&ng chi&n binh chuyên nghi&p, có tác phong c&a m&t quân đ&i có truy&n th&ng lâu đ&i.

H& đã thua trong danh đ&, thua “đàng hoàng”, thua mà không m&t m&t.

Th&t ra, không ai trong s& nh&ng quan ch&c Pháp và Vi&t đang đ&&c đ&n lên khán đài ng&c nhiên v& vi&c m&t Đ&i n Biên Ph&. Ng&&i ta ch& cái tin nó đ&n nh& th& m&t đ&i u không th& khác đ&&c. M&i ngày l&i thêm nh&ng tin x&u đ&&c g&i v& t& cái lòng ch&o đó. Ng&&i ta th& m&chí đã ch& nó đ&n.

M&c đ&u v&y, ng&&i ta ch& th&y có m&t vài gh& tr&ng dành cho quan ch&c thu&c đ&a và b&n x& trong bu&i l&. H& v&n đ& m&t.

Đội trưởng Do (1)

Tác Giả: Nguyễn Văn Lộc

Thứ Ba, 21 Tháng 10 Năm 2008 15:01

Buổi lễ vinh danh nhân hành quân thực địa đã không có gì xảy ra.

Văn bình thường. Đó là cung cách ông xã hay nhợt nhạt của người Pháp sau Điện Biên Phủ. Lời ông xã của người quân tử, có truyền thống văn hóa lâu đời.

Tên ông Cogny, biệt hiệu ông người Sĩ quan Pháp

Tên ông Cogny là tên thật của ông xã, nghiêm trang và lạnh lùng. Vào những giờ phút cuối cùng này đây, ông vẫn tỏ ra uy quyền, chững chạc ba toong, trầm trọng như những chiếc ghế trong cung cách mặt trận, đến bên tên ông đòi chỉ dẫn sĩ quan ít ỏi và mặt vòng hoa nhợt nhạt. Xong đâu đấy, ông gọi huy chương và dây huân chương cho mặt sĩ quan và huy sĩ quan. Những dây này đã đứt trên chiếc khay nhưng mặt tím đỏ, do các sĩ quan tùy viên của ông bắt tay. Ông quàng dây huân chương chéo qua ngực những người sĩ quan và ôm chúc mừng họ.

Tên ông René Cogny cầm giấy (t), Đội tá Christian de Castries (không đội nón), Tên ông Henri Navarre (g)
Người: Georges Boudarel

Nam. De Lattre có mặt ở Việt Nam, vào tháng 12, năm 1950. Ông có tham vọng và mong muốn đảo tạo mặt trận sĩ quan trên Việt Nam như ông đã nói với Bộ trưởng:

“Pour vous prouver ma bonne foi, Sire, Je vais vous bâtir une armée Vietnamienne digne de vous, digne du Viet Nam, une armée moderne il n’y en a aucune dans tout l’Extrême-Orient et vous en serez le chef suprême. L’armée Viet Nammiennne doit représenter la volonté du peuple de vaincre le communisme.”

(Trích trong Le Dragon d’Annam, Bộ trưởng, trang, 272. Lời tóm tắt:

Thưa Hoàng Thượng, để chúng tôi thực hiện chí nguyện của Ngài, tôi sẽ xây dựng mặt trận quân đội Việt Nam

Độc ng Đ n T Do (1)

Tác Giả: Nguy n Văn L c

Thứ Ba, 21 Tháng 10 Năm 2008 15:01

x ng đáng m t quân đ i Vi t Nam h n đ i mà trên toàn th Vi n Đông không đầu có. Và Ngài s là v t nh i cao. Quân đ i Vi t Nam

s th h n ý chí c a ng i dân đ th ng c ng s n.

)

Con trai ông, trung úy Bernard de Lattre đã hy sinh vào ngày 30/04/1951 t i m t tr n Ninh Bình. Đã có con trai c a ngót nghét g n 200 trăm t ng lãnh Vi t Nam C ng Hòa nào đã ph i hy sinh ngoài chi n tr ng ch a? Tôi ch bi t có m t tr ng h p là con riêng c a v t ng NQT đã hy sinh ngoài m t tr n mà thôi.

Đ n Biên Ph 54 và Sài gòn 75

Tinh th n binh đ i Pháp cũng khác h n cái c nh tháo ch y h t ho ng, b r i đ ng minh Vi t Nam C ng Hòa c a m t c ng qu c v n thi u truy n th ng văn hóa. Vì th , nhi u nhân v t trong chính quy n mi n Nam sau này c m th y nh b l a, b ph n b i vì cái cung cách c a ng i M .

H có th a c h i và s c m nh và đ i u ki n đ b t b đ i C ng S n ph i “án binh b t đ ng” đ ng i c a h ra đi đàng hoàng trong tr t t .

Kissinger cu i cùng ch là một tên tay ch i c b c b p không h n không kém. Y bi n cu c tháo ch y thành m t s thua cu c b i, m t m t.

Sau 1975, các n c b n và đ ng minh c a M c m th y không an tâm trong m i giao thi p ng ai giao và h p tác quân s v i M .

T h i h n c là nó đã bi n quân đ i qu c gia mi n Nam sau 20 năm chi n đ u d ũng c m vào nh ng gi phút cu i cùng tr thành nh ng tên lính đánh thuê và m t đám t ng lãnh hèn nhát, đua nhau b tr n nh loài chu t. Mà đáng lý s ph n quân đ i y ph i đ c h ng nh ng gi phút cu i cùng x ng đáng h n sau 20 năm chi n đ u.

Cho nên, sau này, ng i ta không th nào hi u đ c cu c tháo ch y nh c nhã, vô lý đ n nh th , vì không đáng thua mà thua. Và ch ng may n u có thua thì đã h n cũng c n có m t cách khác đ thua.

Nhìn l i ngày 30 tháng t , lúc 10 gi sáng, t ng Đ ng Văn Minh ra l nh quân đ i Vi t Nam C ng Hòa ng ng b n đ s n sàng trao quy n l i cho quân đ i B c Vi t. Ch n a gi sau, ông đã s a l i b n tuyên b lúc 10 gi và ra l nh cho quân đ i Vi t Nam C ng Hòa ph i đ u hàng

Đoạn ng Đoạn T Do (1)

Tác Giả: Nguy&n Văn L&c

Thứ Ba, 21 Tháng 10 Năm 2008 15:01

Đây là &n cu&i ông làm công vi&c khó khăn này.

Xong, ông ph&t tay m&t cái ra hi&u, bu&i di&n binh b&t đ&u. Có m&t đ&i tá lén l&y chi&c mùi xoa trong túi áo lau n& c m&t. N&i bu&n th&m nh& đ&c th&y trên khuôn m&t nh&ng ng&i tham đ& bu&i l&.

Ng&i ta nh&n th&y đ&i quân nh&c b&t đ&u c& nh&ng bài hát th&ng l&, trong đó có bài H&n t& sĩ đ& t&ng nh& đ&n các đ&ng đ&i đã hy sinh trong th& chi&n th& hai. Th&ng khi nghe nh&ng bài hát nh& th&, ng&i ta cúi đ&u, các m&nh ph& kín đáo l&y chi&c khăn nh& lau nh& khóe m&t. Song hôm đó, s&im l&ng cùng nghi th&c nghiêm ch&nh đ&ng nh& ch&a đ&ng m&t ý nghĩa nào đó khác th&ng.

Nh&ng chi&n binh nh&y dù trong khi duy&t binh, ph&n đông kéo lê đôi chân vì nh&ng v&t th&ng cũ, c&nh p&b&c theo đoàn trong ti&ng nh&c quân hành, ngh&ch m&t v& phía khán đài đang r&m r& ti&ng v& tay. Nhi&u ng&i trong s&h là nh&ng k&may m&n cu&i cùng vì đã không b&g&i lên Đ&n Biên Ph&ch& vì lý do gi&n đ& là h&b th&ng ho&c thu&c thành ph&n trù b&. H&đi nh&nh&ng bóng ma, m&t đ&nh l&i, l&nh lòng ti&n b&c.

H& là đ&i di&n cu&i cùng cho m&t đoàn quân chi&n b&i.

Cách đó không xa, đ&ng đ&i c&a h& còn n&m la li&t trên c&ng đ&c hành lang t&i nhà th&ng Lanessan.

Sau này cũng chính n&i đây, m&i ngày nh&n đ&u đ&u đ&am tù binh đ&c b& đ&i Vi&t Minh th& ra t& Vi&t Trì. Đ&am tù binh Pháp đ&c th& ra ch&ng khác gì nh&nh&ng thầy ma, da b&c x&ng vì thi&u ăn, b&nh t&t. H&g&m t&t c& 11.721 ng&i v&a b& th&ng, ho&c b& b&t làm tù binh.

Trong s&h n 10 ngàn ng&i b&b&t làm tù binh lúc th&t tr&n Đ&n Biên Ph&. Ch& có 3290 tr& v&. Còn l&i 7801 ng&i kia s&ph&n ra sao, không ai hay bi&t? Có th&h&ch&t vì thi&u ăn và b&nh t&t trong các tr&i giam c&a c&ng s&n.

Nào ai bi&t đ&c c? Ai còn nghĩ đ&n s&ph&n c&a h&? K&thua tr&n m&t cách nào đó cũng là k&đ&ch&t, b&chôn vùi và b&quên lãng.

Tang ch& cho nh&ng ngày cu&i cùng c&a Đ&n Biên Ph&

Bu&i l& m&ng chi&n th&ng, nh&ng hôm nay nó mang m&t ý nghĩa tang ch&. T&ng nh&nh&ng ng&i đã b& mình và th&ng ti&c cho nh&ng k&thua tr&n.

Không m&t ai trong s&quan ch&c có m&t ngày hôm &y có th& quên đ&c ch& cách đây hai hôm, vào ngày m&ng 7 tháng 5 năm 1954, cách Hà N&i ch&ng 300 cây s& đ&ng chim bay. Tin th&t tr&n bay v&nh& m&t tin đ&. H& làm sao quên đ&c c tr&c đó, ngày 3 tháng 4 v&a qua. Tin t&c chi&n s&t&i t&p g&i v& cho bi&t, sau 90 gi& liên t&c chi&n đ&u, Eliane 2 v&n đ&ng v&ng. Bu&i chi&u đ&n l&tt Huguette 6 b&t&n công. T&ng sáng m&ng 4 tháng T&, Vi&t Minh rút lui. Tr&n đ&nh & Eliane t&m ng&ng. Lúc đó Eliane đã c&m c& đ&c c 107 gi&. Bu&i chi&u, đ&n l&tt Huguette 6 l&i b&t&n công. Có 5 ti&u đoàn Vi&t Minh t&n đ&nh Huguette. Ti&u đoàn Clédic 2-1 đ&c g&i

Đoạn ng Đoạn T Do (1)

Tác Giả: Nguyán Văn Lác

Thứ Ba, 21 Tháng 10 Năm 2008 15:01

Đoạn tiếp viên. Họ bắt chôn lòi nhúng đã cõng vọt qua đờc phi đờo, đờy lui cánh quân Việt Minh đang ở phía đó. Sáng máng 5, Clédic chißm lßi đờc Huguette 6. Sau đó, hai đời đời đã tìm cách chißm lßi Eliane 1. Charles và Minaud đờn tiếp tay. Vào lúc 23 giß Bigeard qußng thêm vào hai đời đời. Họ bắt phßn công mßnh bßi binh đời Việt Minh. Bigeard qußng tiếp thêm hai đời đời nßa cßa Tißu đßu 5 dù Việt Nam, BP Việt Nam (bataillon de parachutistes Viet Nam) do Guillemintot và trung úy Phßm Văn Phú chỉ huy. Sau này, ngßi ta ghi nhßn gßng can đßm cßa binh sĩ nhßy dù đờn tiếp viên cßa Guillemintot và trung úy Phú. Trung úy Phú sau lên cßp tßng trong Quân Lßc Việt Nam Cộng Hòa. Nhßng đờn 30 tháng 4, 1975 mßt lßn nßa ông nßm mùi thßt bßi, đờu hàng cßng sßn. Sau đó ông đã tußn tiếp.

Lòng chßo Điện Biên Phßnhßc nhßtßi An Lßc trßc 1975 cßa quân đời Việt Nam Cộng Hòa. Trßn chißn ác lißt vßi mßa pháo. Vßn cß thß. Vßn can trßng. Cũng bßtßn công ngày đßm, cũng bßtrßn ngßp. Nhßng nhßng chißn sĩ trong binh đời Pháp cũng nhß binh sĩ Việt Nam Cộng Hòa vßn kiên trì gißtßi cùng.

Vß phía bßc Điện Biên Phß, trung úy Allaire vào giß phút chßt nhßn đờc cß lßnh cßa trung tá Bigeard phßi buông súng.

Allaire và lá cß trßng

Allaire bàng hoàng không bißt phßi làm gì? Anh chßa bao giß nghĩ đờn chuyßn phßi đờu hàng. Tßi sao có thßnhß đờc? Làm sao anh có thß nói vßi đờng đời đờu đó? Anh gßi cho Bigeard thông báo đã nhßn đờc lßnh nhßng yêu cßu trung tá gßi cho mßt lßnh vißt tay. Bigeard bßc mình song cũng chißu lòng cßp đời. Ông trßlßi. Đờc rßi, nhßng anh cho ngßi cßa anh đờn bắt chß huy. 15 phút sau, ngßi lính nhßy dù do Allaire phái đi, qußn áo nhßch nhßc, lßm bßn đßt quay trßlßi vßi mßnh gißy ngußch ngoßc mßy dòng chß vißt vßi cßa Bigeard. *Allaire, ngßng chißn đờu vào lúc 17 giß ba mßi. Hãy ngßng bßn. Không treo cß trßng. Hßn gßp lßi.* bên

Đời ghi thêm mßy chß không phßi là lßnh mà là sßtß bày thßng xót:

Tßi nghĩ pß đờn vß 6. Tßi nghĩ pß nhßng thßng con nhßy dù

. Allaire nhßtßnhß gißy vào túi mßt mßi, chán nßn vßng tßc:

Mß kßp!

Tßi cß đờm Eliane 3, Allaire vén tay áo nhìn đờng hß. Lúc ßy là 17 giß. Cß đờm sß bß chißm lúc 17 h 30.

Trong chißn trßn Điện Biên Phß, ít ai đờ ý đờn chißt tiếp mà tôi vßa trích đờn ß trên. Trung tá Bigeard bißt rßng không đờ sßc cßm cß vßi binh đời Việt Minh nßa. Nhßng ông còn đờn Trung Úy Allaire là nhß không đờc trßng cß trßng đờ đờu hàng. Trung úy Allaire đã làm theo lßnh cßp chß huy cßa mình. Sau đó, Allaire bß bßt làm tù binh. Mßc đờu bß khám xét rßt kß cßng, trung úy Allaire vßn cßt đờu đờc mßnh gißy vßi vài dòng ghi chú cßa Bigeard. Sau này, cßng sßn làm phim vß ĐBP cũng không dám trßng cß trßng lên.

Nay thì ngßi ta có đßp đờc đờc mßy dòng chß ghi có tính cách lßch sß đó cßa trung tá Bigeard do Allaire còn giß lßi đờc. Ít lßm, ngßi Pháp cũng không chßu kéo cß trßng lên đờu hàng. Sß thßc là nhß vßy.

Độc ng Đ n T Do (1)

Tác Giả: Nguy n Văn L c

Thứ Ba, 21 Tháng 10 Năm 2008 15:01

Nh ng chi ti t nh xem ra không quan tr ng này i cho th y vi c đào luy n sĩ quan Pháp có truy n th ng tôn tr ng danh d , lý t ng, s hy sinh cũng nh k lu t quân đ i c a h nh i nh n đ nh c a t ng Giáp sau này.

Tinh th n đó cũng có th tìm th y n i t ng De Lattre khi sang ch huy quân đ i Vi t

D ng Văn Minh đ u hàng: *“Tôi, Đ i t ng D ng Văn Minh, T ng th ng chính quy n Sài Gòn, kêu g i Quân c Vi t Nam C ng hòa h vũ khí đ u hàng không đ u k n quân Gi i phóng Mi n Nam Vi t Nam. Tôi tuyên b chính quy n Sài Gòn t trung ng đ n đ a ph ng ph i g i tán hoàn toàn. T trung ng đ n đ a ph ng trao i cho Chính ph Cách m ng Lâm th i Mi n Nam Vi t Nam”* - L i đ u hàng do Chính y c ng s n Bùi Văn

Tùng so n. (tr a
n

30/04/1975, Đài phát thanh Saigo
)

Ngu n: PV K Nhân, hăng thông t n AP

Có th m i truy n s v n di n ra bình th ng, dù là trao quy n hay đ u hàng thì cũng s không thay đ i đ c gì.

Nh ng đã h n ch có đ i u khác bi t là danh d c a ng i làm t ng đ c gi nguyên v n. M ng s ng c a ng i làm t ng, dù t ch i đ u hàng cũng không vì th mà b lâm nguy. Ng c i sau này còn đ c h u th kính n .

K t lu n v tr n chi n Đ i n Biên Ph

Nói chung, ít ai ra m t ng h k ho ch c a

Navarre. Cũng không có sĩ quan Pháp nào i u tâm và nh n m nh đ n s ti p vi n vũ khí, quân nhu, quân d ng, quân đ i, hu n luy n c a Mao Tr ch Đông trong tr n chi n Đ i n Biên Ph . Ph i nói th ng, không có s ti p vi n t t y t 1950, không ai có th tiên đoán đ c đ i u gì s x y ra?

Trong khi đó sau khi Đ i n Biên Ph b m t, Mendes France là ng i lên thay th ông Laniel trong vai trò Th T ng Pháp. Ông quy t đ nh trong vòng m t tháng, h i đàm Genève ph i đ c k t thúc. Vì th , ông tránh né đ c p đ n hi n tr ng tù binh Pháp còn n m trong tay Vi t Minh Ông m c xác s ph n h , cũng không nh c đ n h v i phía bên kia s gây tr ng i cho t i n trình đàm phán.

Đông ng Đông T Do (1)

Tác Giả: Nguyễn Văn Lạc

Thứ Ba, 21 Tháng 10 Năm 2008 15:01

Thi u t ng Vi t Minh Nguyễn Chuông
Nguồn: antd.vn

Nh ng ng c i, m t s tù binh Vi t Minh đ c Pháp th v thì m nh kh e, to béo, m c đ c a Sĩ Hành chính tài chính c a ng i Pháp phát. Trên xe tr v , đám tù binh Vi t Minh c i qu n áo v t tr i, ch m c m t cái qu n đùi, ném tr i đ ăn nh bánh mì. M t trong nh ng tù binh Vi t Minh đó có t ng Nguyễn Chuông, nguyên ti u đoàn tr ng thu c đ i đoàn 312, Trong cu c ph ng v n c a đài BBC cho bi t ông là c p ch huy Vi t Minh cao c p nh t b Pháp b t. Ông đ c m t linh m c Tuyên úy Pháp giúp đ và y l o và đ c ng i Pháp đ i x t t .

Nh ng ông nói, khi ông tr v thì g p v t v t phía đ ng đ i c a ông..Ông b ng ng ch c, ng ng sinh ho t đ ng..Mãi sau này, ông m i đ c ph c h at ch c v . Sau này ông là s tr ng quân đ i mi n B c đánh Sĩ đoàn 5 Quân l c Vi t Nam c ng hòa.

Hà n i chuy n mình

Trong lúc đó Hà N i, có nhi u d u hi u l . Pháp ch a thua tr n Đi n Biên Ph mà ng i ta đã th y đâu đó nh ng t báo in lên ra ngày 2-5-1954 v i m ng sét c ch y dài kh u hi u C ng quy t ch ng văn hóa dâm ô tr y l c. M t cái kh u hi u nh th có v nh l c đi u và bu n c i trong tình th hi n nay. Ai còn có tâm trí đâu đ nghĩ đ n nh ng chiêu bài c i ti n xã h i nh v y. Ng i ta t h i nh th có s m quá ch ng? Ng i Pháp v n còn đó. M t Đi n Biên Ph nh ng ch a m t Hà N i. Vì th mà vào ngày 02/07/1954

, t báo b ng i Pháp b t đình b n.

Nguyễn B c Hà N i và Ph m Xuân n mi n Nam

Đoạn ng Do (1)

Tác Giả: Nguy&n Văn L&c

Thứ Ba, 21 Tháng 10 Năm 2008 15:01

Th&t ra, y h&t nh& Sài g&n tr& c 1975, Vi&t Minh đ& cài đ& c ng&i trong b& máy hành chánh, quân đ& i c&a chính quy&n Qu&c Gia do B&o Đ&i c&m đ&u. Th&i i&y, ch&a có m&t Ph&m Xuân &n thì cũng đ& có m&t Nguy&n B&c. Nguy&n B&c, b& ngoài là m&t giáo s& Trung h&c l&ch thi&p, xã giao, g&p ai cũng có s&n m&t n& c&i. Trong khi đ&, v& Nguy&n B&c là giáo viên ngoài khu. Cu&c s&ng c&a Nguy&n B&c coi b& đ& d&ai, nh&n t&n. Nguy&n B&c l&i s&ng đ&i m&t cái dù che an toàn. Ông & đ&i sous-sol căn bi&t th& c&a m&t ng&i Pháp giàu có là Charles Henri de Montpezat, m&t viên ch&c k& c&u n&i ti&ng c&a dân Pháp có máu m&t t&i Hà N&i. Ra vào nh& th& m&t ng&i giúp vi&c tin c&n. Đ&y là t&m th& căn c&c có giá tr& nh&t cho ng&i làm gián đ&p. (Tài liệu trích trong Histoire de Hà noi c&a Philippe Papin, trang 298, nxb Fayard).

Nguy&n B&c tìm cách r&i truy&n đ&n, tuy&n truy&n ch&ng đ&i l&i l&nh c&a t&ng De Lattre kêu g&i thanh niên t& 18-20 tu&i t&ng quân. M&t hình th&c Vi&tNam hóa chi&n tranh nh& th&i th&p niên 1979. Nguy&n B&c đ&ng viên, thúc đ&c các bà m& bi&u tình ch&ng đ&i t&ng đ&ng viên tr& c r&p cine Majestic, Hà n&i.

Vi&t Minh cũng có m&t h& th&ng giao liên, thông tin và r&i truy&n đ&n h&u hi&u, do các ng&i bán hàng rong, m&t ngh& v&n r&t ph& bi&n & Hà n&i cho đ&n hi&n b&y gi&. Ngh& bán hàng rong là m&t b& m&t r&t đ&c tr&ng c&a Hà n&i cùng v&i 36 ph& ph&ng ng buôn bán t&p n&p. Vì th&, th& đ& Thăng Long vào th& k& 17, đ&i Tr&n đ& c g&i là K& ch& (le marché). Hai ph& Hàng Ngang và Hàng Đào đ& c coi là hai ph& buôn bán s&m u&t nh&t. Ngh& bán hàng rong & Hà n&i tr& thành h& th&ng thông tin và giao liên h&u hi&u c&a quân đ& i B&c Vi&t. Nh&ng hi&n nay thì h& đ&ng b& chính quy&n Hà N&i xua đ&i nh& đ&i g&, vì làm m&t tr&t t& và th&m m& c&a thành ph&.

C&nh đ&, ng&i ta còn nh&n th&y có hi&u sách do ông Nguy&n M&nh Hà làm ch&. (Ông Nguy&n M&nh Hà, m&t trí th&c công giáo h&c & Pháp, qu&c t&ch Pháp, l&y v& đ&m, ng& theo Vi&t Minh, c&u b& tr&ng kinh t& chính ph& do H& Chí Minh c&m đ&u). Hi&u sách này là trung tâm liên l&c gi&a vùng t& và kháng chi&n. Ng&i ta có th& mua b&t c& sách v&, báo chí gì t& bên Pháp g&i qua nh& l'Express, L'Observateur, L'Humanité, Paris

- Match ho&c các sách v& ít chính th&ng thu&c nhà xu&t b&n Xã H&i (Éditions sociales. Tài liệu trích trong Histoire de Hà noi c&a Philippe Papin, trang 298, nxb Fayard).

Nam? H& b& tuyên truy&n ch&ng? H& s& cái gì? H& là đ&ng ng&i cùng kh&, th& cùng đ&nh c&a xã h&i mà t&i sao ph&i s&? H& n&m r&i rác, v& v&t & ga Hàng C&, & khu Nhà Hát L&n. Ph& n&, ng&i già, tr& con, h& n&m, ng&i ch&m h&m, nét m&t s& h&i ng& ng&c. H& n&m du&i dài trên các v&a h&, g&i đ&u lên các đ& đ&c l&nh k&nh, nào n&i ni&u, bát đ&ra v&i tr&ng th& linh tinh không đ&ng giá vài ch&c b&c. Tình tr&ng Hà N&i đ&y căng th&ng... k& ra đi, ng&i i & l&i... Có m&t b&u không khí kinh hoàng v&i nhi&u tin đ&n. Ng&i t& các vùng quê xa xôi t& Ninh Bình, Phát Di&m, b&ng b& nhau, l&nh k&nh đ& đ&c, tay xách nách mang hay qu&y quang th&ng t& t&p đ&ng đ&o & ga Hàng C&. Có ng&i bàn b&c đi, có ng&i & l&i. Có gia đ&nh đ&nh chia ra, con cái còn tr& ra đi vào Nam

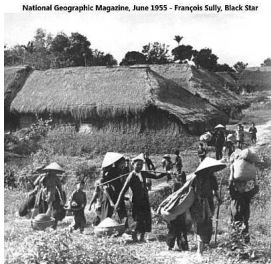
, còn b& m& & l&i đ& gi& nhà .Ti&c c&a mà & l&i.

Đi ng Đ n T Do (1)

Tác Giả: Nguy n Văn L c

Thứ Ba, 21 Tháng 10 Năm 2008 15:01

C đ i gom góp có đ c m y căn nhà, ai n đành đ n b đi. Nh ng ch ng bao lâu sau, nh ng gia đình này s th t v ng, vì nhà c a c a h b tích thu và ch có quy n trú ng trong m t phòng cho m i h gia đình.

R i làng, b xóm

Ngu n: truyen-thong.org nh National Geographic June 1955/Francois Sully, Black Star

Cu i cùng ch nh ng ng i dân quê t ng r ng c đ i không r i kh i lũy tre làng thì i th nh th i nh nhàng ra đi.

Gia đình tôi theo quân đ i nên lúc đ u đóng làng Ng c Hà, g n v n bách th o. M t làng chuyên tr ng hoa đ phân ph i cho Hà N i. Không bi t Khái H ng khi vi t gánh Hàng hoa, ph i chẳng ông đã nh c đ n m t thi u n thùy m , xinh đ p x a c a làng Ngoc Hà vào trong truy n chẳng?

Sau khi nghe Đi n Biên Ph m t, nh ng trí th c thành th , công ch c, ti u t s n cũng nh n nháo c lên. H bàn tán, h i h p, k r c r ch bán nhà, k chu n b vào Nam. Đi hay là câu h i đ c đ t ra trong b n h . Ph n đông h tình nguy n rút theo ng i Pháp. Nh ng trong lúc này thì hãy ch và xem theo cái s khôn ngoan bình th ng c a nh ng k có chút ch nghĩa. Hà N i s ng trong c n s t đi hay . Nhi u gia đình có con cái đi theo b đ i, nay th t không đ

Đông Đón T Do (1)

Tác Giả: Nguyễn Văn Lạc

Thứ Ba, 21 Tháng 10 Năm 2008 15:01

cho họ đi b đi. Họ sống trong thái độ lo âu, kh c kho i và trông ch .

Đó cũng là tr ng họ p ông Trần Văn Lai, th tr ng thành phố Hà Nội có con trai đi b đi th i kháng chi n. Ông quy t đ nh c a đóng then gài, không ti p ai, kh c kho i ch tin t c đ a con trai tr v , không bi t s ng hay ch t.

Có nh ng ng i có c s làm ăn nh ti m tr ng rằng Minh Sinh, b H . Xe đòn đám ma Đ c B o, hiệu thu c Cam , Hàng B c và nhi u ti u th ng khác đã ch n i.

Có nhi u s t m tình ru t th t gi a cha m con cái, tranh cãi đau lòng. Gi a hai phía. Gi a k chi n th ng và k chi n b i. Gi a đi và . Gi a th dân và k “quê mùa” m i t i, gi a c u công ch c th i Pháp thu c ch u i i và cán b ngoài khu tr v .

Và càng đ n cái h n cu i cùng theo hi p đ nh Geneva thì b u không khí ho ng lo n càng gia tăng.

(Còn ti p)

© DCVOnline